

L'educació és una arma de construcció massiva

Bones pràctiques a l'Hospitalet de Llobregat

Enric Roldán Bermejo
Pep Vallecillos Melgarejo

(Coordinadors)

col·lecció/10
josefina gómez olivares

centre d'estudis
de l'hospitalet

© dels respectius autors dels capítols i dels coordinadors de l'edició.

© Centre d'Estudis de L'Hospitalet
Av. Josep Tarradellas, 44. (Espai Molí). 08901 L'Hospitalet de Llobregat
celh@celh.cat
www.celh.cat

Col·lecció/10 josefina gómez olivares

Primera edició: desembre de 2018

ISBN: 978-84-948236-0-2

Dipòsit legal: B 27835-2018.

Correcció: Montserrat Torra

Producció: Ambar Comunicació, SL (ambar@periodistes.org)

Disseny de la portada: Creators, Quirze Pérez Navas i Miquel Roldán

Notó, a partir del "mural" fet pels alumnes de 1r i 2n de Batxillerat

Artístic de l'INS Bellvitge, sota la direcció d'Anna Recio Macho, amb la

col·laboració de l'alumnat del Programa de Formació i Inserció de

Pintura de l'INS Bellvitge, sota la direcció de Joan Yeste López.

Fotografia del Mural: Mili Esono Pérez.

I amb el suport de la Regidoria del Districte Bellvitge-Gornal.

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra ha de comptar amb l'autorització escrita dels titulars de la propietat intel·lectual, excepte en el que la llei preveu expressament al respecte. La infracció d'aquests drets pot ser constitutiva de delictes contra la propietat intel·lectual (art. 270 i seg. del Codi penal). Tots els drets reservats.

Sumari

Presentació	9
Introducció	11
1. LA IMPORTÀNCIA DE L'EDUCACIÓ	15
Per Joan Manuel del Pozo i Àlvarez	
2. ALGUNES BONES PRÀCTIQUES	25
2.1. LA UNITAT D'ESCOLARITZACIÓ COMPARTIDA -UEC- DE L'ESCLAT (Equip d'educadors i educadores del Centre Educatiu Esclat)	25
2.2. PROJECTE ORQUESTRA A L'ESCOLA RAMON Y CAJAL - FEM TÁNDEM (Anna Vilar Roca, Dolors Luna Blancat)	35
2.3. PARLEM DE LECTURES. ESCOLA LA CARPA (Carme Fornés Murciano)	45
2.4. JOAQUIM RUYRA: CAP A UNA ESCOLA DIVERSA I COMPETENT (Raquel García Sevilla, Miquel Chameco Osete)	53
2.5. TUTORIA AMB LES FAMÍLIES DE L'INS PEDRAFORCA (Luisma Alonso Aznar)	65
2.6. MILLORA DE LA COMPRENSIÓ LECTORA I FOMENT DEL GUST PER LA LECTURA. CFA SANT JOSEP (Isaac Mullor Gómez)	75
2.7. LA TRANSFORMACIÓ DE L'ESCOLA CHARLIE RIVEL I LA XARXA DE COMPETÈNCIES BÀSIQUES (Víctor Are- gall Mañas, Montse González Fernández)	81
2.8. AVANCEM JUNTS. ESCOLA AUSIÀS MARCH (Neus Monge Miralles, Marta Gisbert Vico, Teresa Carmona Coll)	91
2.9. L'ESCOLA SANT JAUME ES COMPROMET AMB L'A- GENDA 21 ESCOLAR (Sònia Esteve Martínez)	101
2.10. L'AULA D'ACOLLIDA A L'INSTITUT RUBIÓ I ORS (Sandra Alarcón López, Elena García Herranz, Cristina Vargas Villagrasa)	111

2.11.	AMB L'HORT APROPEM LA NATURA A L'ESCOLA SANT JOSEP - EL PI. (Jesús Chivite Pérez)	121
2.12.	PROJECTE PINTEM CONTES. INS BELLVITGE (Adela Barreda Pasqual)	135
2.13.	LA BIBLIOTECA ESCOLAR, ARMA D'INSTRUCCIÓ MASSIVA (Jaume Centelles Pastor)	143
3.	TREBALL EN XARXA. BONES PRÀCTIQUES	157
3.1.	COMISSIÓ SOCIAL. UN PROJECTE FOCALITZAT EN L'ALUMNAT DE L'INS EDUARD FONTSERÈ (Juli Díaz Otero, Maria Carvajal García)	157
3.2.	AULA D'ESTIU. ASSOCIACIÓ CULTURA TRETZE (Marta Gutiérrez Álvarez, Pau Gil Azorín, Lola Novella Calvo, Mario Ciccorossi, Sílvia Mora Romero, Sara Tutusaus Lobato)	171
3.3.	JORNADA VIRTUAL MATEMÀTICA. CRP L'HOSPITALET DE LLOBREGAT (Pilar Domínguez Merino, Dolors Villaró Capdevila)	179
3.4.	LA LLIGA DELS LLIBRES. ESCOLES I BIBLIOTEQUES: UNA RELACIÓ IMPRESCINDIBLE. SERVEI DE BIBLIOTEQUES DE L'AJUNTAMENT DE L'HOSPITALET DE LLOBREGAT (Rosa Maria Tauste Fortuny, Núria Vila Rovira)	187
3.5.	LA COORDINADORA D'AMPAS DE COLLBLANC-LA TORRASSA. PARTICIPAR PER MILLORAR LES ESCOLES I ELS BARRIS. (Joan Gallego Màrmol, Anna Pujadas Mullon)	197
3.6.	NI UNIFORMES NI ETIQUETES, VIVÈNCIES A LES PLANES I A COLLBLANC. FUNDACIÓ AKWABA (Núria Gómez Camprubí, Begoña Carrera Redondo)	207
4.	AGRAÏMENTS.	219

Aquest llibre està dedicat a **Jaume Botey Vallès** (1940-2018)

Professor!!! MESTRE ple de: SAVIESA, HONRADESA, COMPROMÍS, LLUITA, BONDAT... RESPECTE, que al llarg de la seva vida ha estat un referent, un guia, un far permanent que ens donava llum per no perdre'ns, sobretot perquè sempre sabéssim on estava el SUD.

Va ser regidor d'Educació de l'Ajuntament de l'Hospitalet durant el període 1979-1983.

*"Cal, en definitiva, un projecte de ciutat.
L'Hospitalet està construït per fora —cases i carrers—;
és necessari construir-lo per dintre, vertebrar-lo"*

del seu llibre: ***El llibre Blanc de l'Ensenyament a l'Hospitalet*** (1984)

PRESENTACIÓ

Vivim al nostre sistema educatiu una autèntica primavera educativa. Una efervescència de projectes d'innovació pedagògica que tenen la voluntat de millorar l'educació dels nostres alumnes, motivar-los amb un aprenentatge més significatiu, més arrelat a la seva realitat, i canviar el rol dels educadors per posar en el centre els infants i els joves, tot impulsant l'aprenentatge entre iguals amb l'acompanyament de les famílies, de tota la comunitat i del conjunt del barri.

Termes com aprenentatge-servei, treball cooperatiu, per projectes o per racons, comunitat d'aprenentatge, tertúlies dialògiques, tàndems, gamificació, escola oberta, pla educatiu d'entorn, escola inclusiva, bibliorevolució, xarxes 0-6, noves oportunitats, xarxa competències bàsiques, escola nova 21, educació 360... són mots que sentim cada cop amb més força en els centres educatius de la ciutat. Mots que amaguen al seu darrere projectes innovadors i alumnes i mestres motivats pel canvi educatiu.

I en un moment com aquest, encara és més important fer l'esforç de publicar les bones experiències educatives dels centres i de l'entorn que l'acompanya: les entitats socioeducatives i els serveis municipals i d'altres institucions públiques. Són cada cop més les experiències exitoses i precisament ho són perquè es treballen amb la complicitat de xarxes àmplies i diverses.

Per aquesta raó, al contrari d'allò que podríem pensar fa cinc anys quan vam proposar al Centre d'Estudis de l'Hospitalet que dediqués la seva col·lecció "Josefina Gómez Olivares" a fer un recull de les bones pràctiques educatives de la ciutat, aquestes no s'esgoten i cada any queden al tinter més experiències que han d'esperar l'edició d'un nou llibre.

Un fort agraïment al Centre d'Estudis per aquesta tasca de divulgació del bon moment educatiu de la ciutat i un gran reconeixement a tots els centres i entitats educatives que han apostat per aquesta primavera pedagògica que a la ciutat està donant tants i tants fruits.

Jaume Graells Veguin
Tinent d'alcalde d'Educació
Ajuntament de l'Hospitalet

INTRODUCCIÓ

*Si l'Escola no ha de ser un instrument de segregació,
la ciutat no ha de ser segregadora*

Jaume Botey

Aquest nou llibre de la col·lecció *Josefina Gómez Olivares* que teniu a les mans, com ja és habitual, ha estat construït de forma col·lectiva que és com millor es construeix en educació.

Els dos darrers llibre publicats en aquesta col·lecció es varen centrar en àmbits molt concrets, l'Educació Infantil i la Formació Professional, reflexionant sobre aquest temes i mostrant tot un seguit de bones pràctiques que es duen a terme a la nostra ciutat.

Aquesta vegada, el llibre no se centra en cap etapa ni àmbit específic. Aquesta vegada hem volgut mostrar i posar en valor tot un seguit de pràctiques i reflexions que estan ajudant a fer una educació de qualitat i equitativa a la nostra ciutat. Ens referim a pràctiques, de diferent abast i d'àmbits diversos, sovint poc visibles però que estan contribuint a avançar en l'objectiu d'una educació de qualitat i equitativa de la que parlàvem.

El llibre té tres parts diferenciades. La primera és una reflexió sobre l'educació avui, en un context molt diferent al de fa no masses anys. Han canviat moltes coses a la societat i calen noves respostes a les noves preguntes que aquesta planteja. Ha estat tot un luxe comptar amb la col·laboració de Joan Manuel del Pozo per aquesta reflexió que ens ha fet en el primer capítol del llibre: "La importància de l'Educació".

La segona part presenta el que creiem que són respostes a aquestes noves preguntes que fèiem referència. Són tretze bones pràctiques que estan ajudant en aquesta construcció d'una educació de qualitat i equitativa.

La tercera són també bones pràctiques però en aquest cas centrades en el treball en xarxa. En total us presentem sis experiències.

En tots dos casos, es tracta d'experiències molt diverses. Algunes d'actuació directe amb l'alumnat, altres amb les famílies o d'altres amb diferents professionals. Unes tenen un abast que incideix en el conjunt del centre educatiu, altres van adreçades a grups més específics. La diversitat d'experiències són la resposta a una realitat diversa i complexa.

Bones pràctiques de diferents nivells educatius, de Primària, ESO, Batxillerat, Educació Especial i diferents àmbits del currículum com la Música, la llengua, les ciències, la Tutoria, la Plàstica o com s'organitza una escola com a Comunitat d'Aprenentatge, com funciona una Aula d'Acollida en un Institut. També trobareu com les Unitats d'Escolarització Compartida, es converteixen en una Bona Pràctica Educativa

El que implica per a l'alumnat que l'escola treballi les Competències Bàsiques coordinadament dins de la Xarxa d'un munt de centres educatius. Així com va ser l'origen de les Comissions Socials en un centre de Secundària. Conèixer com unes AMPAS d'uns barris de l'Hospitalet traspassen l'actuació de la seva Escola per treballar també perquè tota la comunitat educativa conegui el seus barris per millorar-los. Iniciatives des del treball en xarxa que possibiliten fomentar la lectura o les Matemàtiques.

Tot i aquesta diversitat, totes elles presenten un element compartit: la comunitat. En major o menor mesura, en la pràctica totalitat dels casos intervenen elements i agents de l'entorn, ja siguin del propi centre educatiu, les famílies, altres professionals, entitats....i per això hem volgut mostrar dues Bones Pràctiques Educatives impulsades per dues entitats socials de la nostra ciutat.

I no pot ser d'altra manera. No per sabut ho deixarem de dir, l'educació és cosa de tothom i l'hem de construir entre totes i tots. Coincidim amb el que diu l'artista iraniana-francesa Marjane Satrapi, l'autora del còmic Persèpolis: "L'Educació és una arma de construcció massiva" i hem volgut que aquest sigui el títol d'aquest nou llibre de Bones Pràctiques Educatives que es fan a la nostra ciutat.

Afortunadament vivim un moment de gran debat i desenvolupament d'experiències innovadores, tant a nivell de país (el projecte Educació 360 seria el més clar exemple), però també a nivell local (i aquí l'Hospitalet pot ser l'exemple), així com de cada centre educatiu.

Amb el llibre hem volgut contribuir a fer tot això més visible i a ajudar a la reflexió i l'intercanvi d'experiències.

Pep Vallecillos Melgarejo
Enric Roldán Bermejo